T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/406
KARAR NO : 2025/546
KARAR TR : 22/09/2025

ÖZET: Davacının karayolunda aracıyla seyir halindeyken meydana gelen sel ve heyelan nedeniyle gerçekleştiği ileri sürülen trafik kazasında uğranılan zararının tazmini istemiyle açılan davada, uyuşmazlığın 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesi kapsamında, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : M. M.
Vekili : Av. Ç. K.
Davalı : Karayolları Genel Müdürlüğü

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkiline ait İran ülkesi plakalı çekici ve bu çekiciye bağlı İran ülkesi plakalı araç ile 09/08/2021 tarihinde Erzurum istikametinden Artvin istikametine seyir halinde iken, aşırı yağış ile sel ve heyelan meydana geldiği, davalı idarenin yolda gerekli tedbirleri almaması nedeniyle kaza gerçekleştiği ve araçların hasara uğradığını ileri sürerek, şimdilik 1.000 TL kazanç kaybı ve 1.000 TL maddi zararının davalıdan tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Yusufeli Asliye Hukuk Mahkemesi 18/04/2024 tarih ve E.2022/442, K.2024/201 sayılı kararı** ile, hizmet kusurundan kaynaklı davanın yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle usulden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Mahkememizce yapılan incelemede ve yukarıda açıklanan nedenlerle; dava konusu uyuşmazlıkta idarenin yürütmekle yükümlü bulunduğu kamu hizmeti yol yapımına ilişkin olarak uygulamaya koyduğu plan ve projeye göre tesislerin kurulması, işletilmesi ve bakımı sırasında kişilere verdiği zararların tazmini istemiyle açılacak davaların çözümü, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları ihlal edilenler tarafından açılacak tam yargı davaları kapsamında yargısal denetim yapan idari yargı yerine ait olduğundan davalının yol yapım çalışmaları sırada gerekli önlemi almadığından aşırı yağış ve heyelan sebebiyle aracın göçmesi temelinde ifade olunan zararın, hizmet kusuru teşkil eden eyleme dayandığı anlaşılmakla hizmet kusuruna dayalı olarak açılan bu davanın tam yargı davası ile idari yargı yerinde çözümlenmesi gerekeceğinden 6100 Sayılı HMK'nın 114/1-b maddesine göre yargı yolunun caiz olması dava şartı olup* **115.** *Maddesine göre dava şartlarının mevcut olup olmadığı mahkemece yargılamanın her aşamasında re'sen dikkate alınması ve bulunması halinde davanın usulden reddine karar verilmesi gereken husus olduğundan tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde açıklanan nedenlerle dava dilekçesinin reddine dair aşağıdaki şekilde hüküm kurulması gerekmiştir.*
>
> *HÜKÜM: Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere:*
>
> *1-İdari yargının görevde olması nedeniyle 6100 sayılı HMK'nın 114/1-b ve 115.maddeleri gereğince dava şartı yokluğu nedeniyle DAVA DİLEKÇESİNİN REDDİNE,..."*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden fQblA3l - RsggFNA - kTuPUws - 31Cp2w= ile erişebilirsin

3. Davacı vekili, bunun üzerine aynı hukuki gerekçelerle 300.000 TL maddi tazminatın davalıdan tahsili istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. Rize İdare Mahkemesi 18/04/2025 tarih ve E.2025/315, K.2025/340 sayılı kararı ile, dava dilekçesinin konu ve talep sonuç kısmında 300.000 TL maddi tazminatın, dilekçe içeriğinde ise; 210.000 TL maddi tazminatın talep edildiği, tazminata konu miktarın hangisi olduğu konusunda mahkemede tereddüte hasıl olduğu, miktarın kendi içerinde tutarlı olacak şekilde açıkça ortaya konulması gerekirken, bu duruma uygun olmayan dilekçenin, 2577 sayılı Kanun'un 3. maddesi gereğince reddine kesin olarak karar vermiştir.

5. Davacı vekili yenileme dilekçesi ile 250.000 TL kazanç kaybı, 750.000 TL maddi tazminatın davalıdan tahsilini talep etmiştir.

6. **Rize İdare Mahkemesi 26/06/2025 tarih ve E.2025/489 sayılı kararı** ile, *"2918 sayılı Kanun'un 110. maddesindeki düzenlemeye göre adli yargının görevli olduğu sonucuna varıldığından"* 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyalarının Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Bu durumda, davacının aracı ile hareket halinde iken meydana gelen sel ve heyelan olayı neticesinde aracında hasar oluştuğu iddiasına dayandırılan iş bu davanın, anılan sorumluluk davalarına bakmakla görevlendirilen adli yargı yerinde görülmesi gerektiği sonucuna varılmaktadır.*
>
> *Bu durumda, yukarıda yer verilen gerekçe ile uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmakla, Yusufeli Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 18/04/2024 tarih ve E:2022/442, K:2024/201 sayılı kararının kaldırılarak görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın uyuşmazlık mahkemesine gönderilmesi gerekmektedir..."*

7. Rize İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

8. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun *"Amaç"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

> *"Bu Kanunun amacı, karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlamak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemektir."*

9. 2918 sayılı Kanun'un "*Kapsam*" başlıklı 2. maddesi şöyledir:

> *"Bu Kanun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer* hükümleri *kapsar.*
>
> *Bu Kanun, karayollarında uygulanır. Ancak aksine bir hüküm yoksa;*
>
> *a) Karayolu dışındaki alanlardan kamuya açık olanlar ile park, bahçe, park yeri, garaj, yolcu ve eşya terminali, servis ve akaryakıt istasyonlarında karayolu taşıt trafiği için faydalanılan yerler ile,*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden fQblA3l - RsggFNA - kTuPUws - 31Cp2w= ile erişebilirsin

b) Erişme kontrollü karayolunda ve para ödenerek yararlanılan karayollarının kamuya açık kesimlerinde ve belirli bir karayolunun bağlantısını sağlayan deniz, göl ve akarsular üzerinde kamu hizmeti gören araçların, karayolu araçlarına ayrılan kısımlarında da,

Bu Kanun hükümleri uygulanır"

10. 2918 sayılı Kanun'un *"Karayolları Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri"* başlıklı 7. maddesi şöyledir:

"Karayolları Genel Müdürlüğünün bu Kanunla ilgili görev ve yetkileri şunlardır:

a) Yapım ve bakımdan sorumlu olduğu karayollarında can ve mal güvenliği yönünden gerekli düzenleme ve işaretlemeleri yaparak önlemleri almak ve aldırmak,

b) Tüm karayollarındaki işaretleme standartlarını tespit etmek, yayınlamak ve kontrol etmek,

c) (Mülga: 17/10/1996-4199/47 md.)

d) Trafik ve araç tekniğine ait görüş bildirmek, karayolu güvenliğini ilgilendiren konulardaki projeleri incelemek ve onaylamak,

e) Yapım ve bakımından sorumlu olduğu **karayollarında***İçişleri Bakanlığının uygun görüşü alınmak suretiyle, yönetmelikte belirlenen hız sınırlarının üstünde veya altında hız sınırları belirlemek ve işaretlemek,*

f) Trafik kazalarının oluş *nedenlerine göre* **verileri***hazırlamak ve karayollarında, gerekli önleyici teknik tedbirleri almak veya aldırmak,*

g) Yapım ve bakımından sorumlu olduğu karayollarında trafik güvenliğini ilgilendiren kavşak, durak yeri, aydınlatma, yol dışı park yerleri ve benzeri tesisleri yapmak, yaptırmak veya diğer kuruluşlarca hazırlanan projeleri tetkik ve uygun olanları tasdik etmek,

h) Yetkili birimlerce veya trafik zabıtasınca tespit edilen trafik kaza analizi sonucu, altyapı ve yolun fiziki yapısı ile işaretlemeye dayalı kaza sebepleri göz önünde bulundurularak önerilen gerekli önlemleri almak veya aldırmak,

i) (Mülga: 3/5/2006 – 5495/4 md.)

j) (Değişik: 17/10/1996-4199/5 md.) Trafik zabıtasının görev ve yetkileri saklı kalmak üzere Bu Kanunun 13,14,16,17,18,47/a ve 65 inci maddeleri hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında suç veya ceza tutanağı düzenlemek; 47 nci maddenin (b), (c) ve (d) bentlerinde belirtilen kural ihlallerinin tespiti halinde, durumu bir tutanakla belirlemek ve gerekli işlemin yapılması için en yakın trafik kuruluşuna teslim etmek,

k) (Ek:18/10/2018-7148/14 md.) Bu Kanunun 31 ve 49 uncu maddeleri kapsamında takoğraf ve çalışma-dinlenme süreleri yönünden karayolları denetim istasyonlarında denetim yapmak ve trafik idari para cezası karar tutanağı düzenlemek,

l) (Ek:29/11/2018-7153/9 md.)10 Otoyolların habitatları böldüğü yerlerde Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğünün görüşünü alarak yaban hayvanlarının geçişlerine izin verecek menfez, ekolojik köprü ve benzeri tesisleri yapmak,

m) (Ek:29/11/2018-7153/9 md.) Otoyollarda yaban hayvanlarından kaynaklanacak trafik kazalarını önlemek maksadı ile kafes tel çit yapmak,

n) (Ek:29/11/2018-7153/9 md.) Yaban hayvanlarının muhtemel yaşam alanlarının bulunduğu bölgelerdeki karayollarında uyarıcı levhalara yer vermek,

o) (Ek:24/12/2020-7261/23 md.)11 Gürültü eylem planı ve bisiklet master planları göz önünde bulundurularak ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığının görüşü alınarak, trafik güvenliğinin ve teknik koşulların sağlandığı mevcut yollarda ve yeni yapılacak olan yapım ve bakımından sorumlu olduğu karayollarının kenarına bisiklet yolu ile gürültü bariyeri yapmak,

p) (Ek:24/12/2020-7261/23 md.) Trafik güvenliğinin ve teknik koşulların sağlandığı yerlerde, banketleri bisiklet şeridi olarak işaretleyerek bisiklet ve elektrikli skuter kullanımına uygun hale getirmek,

r) Bu Kanunla ve bu Kanuna göre çıkarılmış olan yönetmeliklerle verilen diğer görevleri yapmaktır.

(Son fıkra Mülga: 28/3/1985 - 3176/16 md.)"

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden fQblA3l - RsggFNA - kTuPUws - 31Cp2w= ile erişebilirsin

11. 2918 sayılı Kanun'un "*Karayolu trafik güvenliği"* başlıklı 13. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

" (Değişik: 11/1/2011-6099/14 md.)
İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dâhil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.
Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir."

12. 2918 sayılı Kanun'un "*Görevli ve Yetkili Mahkeme*" başlıklı 110. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 11/1/2011-6099/14 md.)
İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.
Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir"

13. 2918 sayılı Kanun'un geçici 21. maddesi şöyledir:

"(Ek: 11/1/2011-6099/15 md.)
Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz"

B. Yargı Kararı

14. Anayasa Mahkemesinin 27/03/2014 tarih ve 28954 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"…Anayasa Mahkemesinin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemiş ve idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker kişi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden fQblA3l - RsggFNA - kTuPUws - 31Cp2w= ile erişebilirsin

suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu şeridi üzerindeki araç trafiğinden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdiği konusunda bir *tartışma bulunmamaktadır. İdare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir…"*

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

15. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 22/09/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

16. Raportör-Hakim Gülay DOĞAN'ın davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

17. Dava, karayolunda seyir halindeki özel aracın yoğun yağış sonucu meydana gelen sel ve heyelanda kaza yaparak hasara uğramasından dolayı, davalı idarenin hizmet kusurundan kaynaklı oluştuğu ileri sürülen maddi zararının tazmini istemiyle açılmıştır.

18. Anayasa Mahkemesinin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, kanun koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158. maddesi uyarınca, başta Uyuşmazlık Mahkemesi olmak üzere diğer yargı organları **bakımından**da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.

19. 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin işaret edilen kararı ve tazminat istemine ilişkin davanın maddenin yürürlük tarihinden sonra açıldığı hususu gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden fQblA3l - RsggFNA - kTuPUws - 31Cp2w= ile erişebilirsin

yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

20. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Rize İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Yusufeli Asliye Hukuk Mahkemesinin 18/04/2024 tarih ve E.2022/442, K.2024/201 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Rize İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Yusufeli Asliye Hukuk Mahkemesinin 18/04/2024 tarih ve E.2022/442, K.2024/201 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

22/09/2025 tarihinde Üyeler Ahmet ARSLAN ve Bilal ÇALIŞKAN'ın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU ile KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden fQblA3l - RsggFNA - kTuPUws - 31Cp2w= ile erişebilirsin

KARŞI OY

İdarenin kendi kuruluş Kanunu'nda belirlenen ve 2918 sayılı Kanun'da tekrarlanan görevlerinden, yani; yol yapım, bakım, işletme, trafik güvenliğini sağlama şeklinde yürütülen kamu hizmetlerinden kaynaklanan hukuki sorumluluğunun idare hukuku ilke ve kurallarına göre belirlenmesi; uyuşmazlığın, özel hukuktaki araç işletenin hukuki sorumluluğundan değil, davalı idare tarafından görevlerinin tam ve eksiksiz yerine getirilmediği, dolayısıyla yürütülen hizmetlerin kusurlu işletildiği, meydana gelen zararda hizmet kusuru bulunduğu iddiasından kaynaklanması karşısında uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görevinde bulunduğu sonucuna ulaşıldığından, uyuşmazlığın çözümünde adli yargıyı görevli kabul eden çoğunluğun kararına katılmıyoruz.

ÜYE	ÜYE
Ahmet ARSLAN	Bilal ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden fQblA3l - RsggFNA - kTuPUws - 31Cp2w= ile erişebilirsin